

[A. C. Normann.]

kunder i nogen grad er et tværsnit af samtlige befolkningsklasser, og det er vanskeligt at tale om en klar social virkning af denne særlige del af det samlede lovområde, der her er tale om. Men kan man acceptere rimeligheden af at holde jernbanerejser i en billigere pris, end driftsresultatet i sig selv motiverer, til fordel for den jævne befolkning under hensyn til, at den velstillede del af befolkningen beføres med private befordringsmidler, så er der i alt fald grund til at beklage, at billetpriserne allerede nu skal sættes op, så hurtigt efter den sidste betydelige stigning. Men det drejer sig jo for en stor del af de foreslåede forhøjelser om prisen for pakkeforsendelser og om disse forhøjelsers virkning overfor de befolkningsdele, især vel overfor de erhverv, som anvender DSB i stor udstrækning; og ser man de to lovforslag under eet, hvor der, såvidt jeg kan se, er lagt lidt større vægt på gods- og pakkebefordringen end på personbefordringen, selvom forskellen ikke er ret stor, vil det jo netop af den grund forekomme mange, at der er tale om et rent sagligt, forretningsmæssigt spørgsmål.

Men der er en del spørgsmål i denne forbindelse, som må afklares i udvalget, bl. a. spørgsmålet om, hvilken trafikafgang der kalkuleres med som en følge af forhøjelserne. Der foreligger, såvidt jeg kan se, ikke nogen oplysning herom. Med andre ord: Hvor mange millioner kroner tænkes taksterne forhøjet med, for at en driftsforbedring på 14—15 mill. kr. skal blive nettoresultatet, efter at der altså er taget hensyn til den nedgang i befordringsmængden, som takstforhøjelsen vil medføre?

Det må imidlertid erkendes, at når statsbanernes underskud med stigende personbefordring er forøget med 25 mill. kr. til 86 mill. kr., er der grund til at tage spørgsmålet om banernes takstpolitik op til prøvelse. Hele dette spørgsmål må drøftes som et led i behandlingen af de love, der er fremsat i forbindelse hermed, overfor hvilke forslag vort hovedsynspunkt er dette, at de omlægninger, der må være ønskelige, ikke må finde sted på en sådan måde, at det sam-

lede resultat bliver en forringelse af de svagest stillede befolkningskredses vilkår. Ud fra denne indstilling er det radikale venstre villigt til at deltage i en nærmere forhandling om de to lovforslag. Vi har også sympati for tanken om at tage det hensyn til blinde, som ændringen af postlovens § 16 a om portofrihed for blindetryksager er udtryk for.

J. M. Pedersen: Statsbaneloven, som her er til behandling, vil mit parti gerne have lejlighed til at se lidt nærmere på i et udvalg; det er vanskeligt at tage stilling til lovforslaget, som det foreligger. Vi er selvfølgelig principielt tilhængere af, at statsbanerne hviler i sig selv. Når vi ser på det store underskud og på lovforslagets forslag om forhøjelse af forskellige takster — forhøjelser, som jo ikke vil kunne dække det stigende underskud, statsbanerne har år for år —, synes der at være rimelighed for, at vi i et udvalg får lejlighed til at se på de forskellige satser både for godstransport og for persontransport, for at vi muligvis kan finde ud af, hvor det er skoen trykker, hvad årsagen er til, at banerne ikke kan svare sig. Der må vi også se på, om ikke tiden er inde til en kraftig rationalisering. Vi er vant til, at hvad staten har med at gøre, giver underskud. Der var vel ikke mulighed for at lade banerne gå over til privat drift? Der var vel ikke mulighed for, at statsbanernes funktionærer kunne få lidt hånd i hanke med sagen, at man simpelthen forpagtede det hele ud til dem, så at muligvis de, som dog har noget kendskab til banernes forhold, kunne få det til at glide. Vi må også tage hensyn til de andre trafikmidler, både biler og skibsfart, når vi fra statens side, gennem tilskuddet til statsbanerne, bidrager til at skabe konkurrence. Vi må have de billigste trafikmidler frem.

Med hensyn til postloven ligger det anderledes, idet postvæsenet ikke giver underskud. Derfor vil vi gerne se nærmere på i et udvalg, om der er nogen anledning til at forhøje taksterne. Er der ikke anden motive-ring end den, at når vi vil forhøje taksterne for statsbanerne, må vi også forhøje dem